

Maria Jamruszka-Grzeluszka

Sprawozdanie z I Międzynarodowej Konferencji poświęconej tematowi: "Pedagogika dziecka. Perspektywy teoretyczne a praktyka"

Nauczyciel i Szkoła 1 (53), 307-311

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Maria JAMRUSZKA-GRZELUSZKA

Niepubliczne Przedszkole „Bursztynowy Zamek” w Kaliszu,
doktorantka Uniwersytetu Zielonogórskiego

Sprawozdanie z I Międzynarodowej Konferencji poświęconej tematowi: *Pedagogika dziecka.* *Perspektywy teoretyczne a praktyka*

Wysokiej rangi spotkanie naukowe pedagogów odbyło się w dniach 21-22 listopada 2012 r. w Zielonej Górze. Uniwersytet Zielonogórski to niezwykle, przyjazne i trafne miejsce spotkania, ponieważ panował tam autentyczny klimat twórczej myśli i pracy wielu wybitnych pedagogów.

Międzynarodowy zasięg konferencji to dodatkowy jej atut.

Doskonałą organizację i rytmiczny przebieg konferencji zapewniła plejada utytułowanych specjalistów pedagogiki.

Przewodniczącym honorowym konferencji był prof. dr hab. B. Śliwowski z Warszawskiej ATCh. Przewodniczącą i jednocześnie gospodarzem tego ważnego spotkania była prof. dr hab. M. Magda-Adamowicz wspomagana osobą pani dziekan Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. dr hab. E. Narkiewicz-Niedbalec. Ponadto skład Komitetu Naukowego tworzyło kilkunastu Profesorów z różnych ośrodków akademickich z Polski, Czech i Słowacji. Miałam zaszczyt uczestniczyć w tym niezwykle spotkaniu pedagogów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Analizując merytoryczną wartość zaplanowanej tematyki konferencji, należy docenić przejrzystość sprecyzowanych zagadnień w kontekście głównego tematu spotkania.

W dziewięciu blokach tematycznych każdy uczestnik mógł znaleźć sugestię dotyczącą zakresu własnych zainteresowań ze względu na rodzaj pracy pedagogicznej. Szczególne interesujące tematy to: *Dydaktyczne obszary pedagogiki dziecka; Diagnozowanie i rozwijanie zdolności twórczych dzieci; Środowisko informatyczne źródłem inspirowania i uspołeczniania rozwoju dzieci; Światowe tendencje w pedagogice dziecka oraz Współczesne polskie tendencje w pedagogice dziecka.*

Temat czwarty: *Rodzina, przedszkole i szkoła jako środowisko inspirujące rozwój dzieci* wydaje się nieco przestarzały, na różne sposoby przez ostatnie dziesięciolecia rozpowszechniony (...) chociaż nadal aktualny, większe zainteresowanie może wzbudzić wśród pedagogów początkujących.

Cele i założenia konferencji są ambitne, dostosowane do zmian cywilizacyjnych i socjologicznych w znaczeniu globalnym i w Polsce. Konferencja była więc naukową okolicznością, na której różne środowiska pedagogiczne dzieliły się wiedzą i doświadczeniem. Proponowano ciekawe, nowatorskie rozwiązania. Zarówno wykłady, prelekcje, referaty i dyskusje stały się dwudniowym forum, na którym mogli się wypowiedzieć doświadczeni pedagodzy, autorzy cennych podręczników pedagogiki, jak również aktualni praktycy, którzy zmagają się w swojej pracy z nowymi zjawiskami dydaktycznymi i wychowawczymi.

Organizatorzy Międzynarodowej Konferencji zasugerowali konkretnych jej adresatów. Byli to: badacze i teoretycy pedagogiki, kadra kształcąca i doskonaląca zawodowo nauczycieli, nauczyciele-nowatorzy, dyrektorzy placówek edukacyjnych, twórcy placówek edukacyjnych, programów i klas autorskich oraz politycy zainteresowani nowatorskimi ruchami pedagogicznymi.

W naukowej interpretacji i pedagogicznej dyskusji w centrum zainteresowania jest dziecko, tzn. istota, sens, znaczenie i miejsce dziecka w podejmowanych poszukiwaniach teoretycznych, w propozycjach i rozwiązaniach. Objęcie refleksją pedagogiczną dziecka w Polsce i poza granicami brzmi obiecująco. Godne podkreślenia jest założenie, jak proponowane, czy już stosowane zmiany, reformy, bądź innowacje odbierane są w społeczeństwie.

Dobrze zaplanowana struktura obrad pozwoliła uczestnikom wysłuchać ważnych opracowań współczesnych problemów z zakresu pedagogiki dziecka. Układ dnia proponował najpierw najnowszą wiedzę metaforyczną, a następnie uczestnicy konferencji pracowali w sekcjach.

Wprowadzeniem w tematykę i klimat konferencji były dwa pierwsze referaty, które sugerowały intencję zmian; prof. dr hab. B. Śliwerskiego z ATCh w Warszawie, na temat: *Dziecko jako niepożądany obiekt autokratycznych przemian w edukacji* i prof. dr hab. J. Bałachowicz z APS Warszawa na temat: *Kultura dydaktyczna w klasach niższych-dyskursy, bariery a możliwości zmiany*. Słuchacze zgodni byli z wysuniętą tezą, że widoczny jest kryzys wychowania społeczno-moralnego dziecka. Ponadto zaakcentowano, że kulturę dydaktyczną należy wzbogacić o obszar socjologii i psychologii kulturowej. Obie rozprawy naukowe poszerzyły wyobrażenie pedagogów o istocie wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego.

Na uwagę zasługuje omówienie przez prof. dr hab. E. Ogrodzką-Mazur z Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie tematyki wychowania międzykulturowego w kształceniu zintegrowanym w kontekście wyników badań prowadzonych w ośrodkach: austriackim, czeskim i niemieckim. Był to ważny aspekt międzynarodowej konferencji. Poszerzyła go prof. dr hab. R. Burgowiczowa z Uniwersytetu w Ostrawie, prezentując temat: *Pedagogiczne projektowanie dydaktyczne w czeskim przedszkolu*. Zwróciła uwagę na koncepcję treściową i prawną, odpowiedzialną diagnostykę, model kształcenia i zasady oraz metody projektowania. Na szczególnie podkreślenie zasługuje odpowiedzialna diagnostyka.

Pani Profesor dr hab. Ivana Gejgusowa z Uniwersytetu w Ostrawie w swoim wykładzie poszła dalej, zajęła się rozwojem czytania w wieku szkolnym, częstotliwością czytelnictwa, ulubionymi gatunkami literackimi dzieci (...).

Po części plenarnej i dyskusyjnej dalszy ciąg obrad przebiegał w trzech sekcjach, do których wcześniej deklarowali się uczestnicy.

W sekcji pierwszej kadra naukowa z różnych ośrodków akademickich w kraju zajęła się szczegółowo zagadnieniami dotyczącymi środowiska rodzinnego oraz przedszkolnego i szkolnego jako źródła doświadczeń podmiotów edukacji. Przewodniczyły dyskusji prof. dr hab. E. Skrzetuska, prof. dr hab. E. Grodzka-Mazur oraz prof. dr hab. Marzenna Magda Adamowicz.

Druga sekcja omawiała temat aktywizacji dziecka w procesie uczenia się. Był to temat bliski pedagogom-praktykom. Pracą sekcji kierowały: prof. dr hab. J. Błachowicz, prof. dr hab. M. Żyto oraz dr hab. A. Nowak-Łojewska.

Uczestniczyłam w pracach sekcji trzeciej, kierowanej przez prof. dr hab. K. Żelichowską, prof. dr hab. M. Cywińską oraz dr M. Nyczaj-Draż – poświęconej tematowi: *Przedszkole jako miejsce inspirowania dziecka*. Uderzała duża aktywność uczestników tej grupy. Wystąpienia i dyskusja oscyływały wokół sytuacji edukacyjnych inspirowanych twórczość małego dziecka oraz badaniom dotyczącym wpływowi edukacji, między innymi teatralnej na rozwój twórczości dziecka.

Pierwszy dzień konferencji był intensywnie wypełniony. Zakończyły go trzy różne warsztaty. Największe zainteresowanie wzbudziła tematyka: *Wykorzystywanie multimediów w procesie edukacyjnym małego dziecka – E. Misiorowska*.

Uważam, że dwa pozostałe tematy: *Edukacja artystyczna elementem diagnozy dziecka – A. Peć i P. Kaja* oraz *Mandala i jej zastosowanie edukacji początkowej – A. Jaglarz* wniosły dużo nowych wiadomości do pedagogicznej wiedzy uczestników.

Na poszczególnych zajęciach w ciągu całego dnia intelektualny wysiłek nastawiony był na korelację istotnych spostrzeżeń, uwarunkowań i propozycji, często zupełnie nowatorskich.

Drugi dzień konferencji wydawał się bardziej bliski rzeczywistości w której żyjemy i pracujemy. Przewodniczyły: prof. dr hab. M.M. Adamowicz oraz prof. zw. dr hab. M. Jakowicka.

W aktualne problemy cywilizacyjne przekładające się na zachowania dzieci w przedszkolu wprowadziła uczestników prof. dr hab. Małgorzata Cywińska z UAM w Poznaniu wygłaszając referat na temat: *Konflikty interpersonalne wśród dzieci szansą dynamicznej aktywizacji procesów wychowawczych*, w którym zwróciła uwagę, że konflikt interpersonalny wśród dzieci może oddziaływać na nie destrukcyjnie i konstruktywnie. Na pewno jest to właściwy temat do dyskusji.

Duże zainteresowanie wzbudziły wystąpienia: prof. dr hab. E. Koziola z Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz prof. dr hab. K. Żuchelkowskiej z UKW w Bydgoszczy. Pierwsze dotyczyło *Kompetencji zawodowych wychowawcy klasy jako kierownika i organizatora życia zespołu uczniowskiego w jego świadomości*. Ciekawość i zasadność tego zagadnienia tkwi w wygłosie tematu (...w jego świadomości). Jest to ważny element w kształtowaniu studentów na przyszłych nauczycieli. Pani Profesor Krystyna Żuchelkowska wygłosiła: *Praktyki pedagogiczne i ich rola w kształceniu kandydatów na nauczycieli wczesnej edukacji*.

Ostatni tego dnia referat zawierał sprecyzowane, *wiodące kierunki pro-integracyjnych przemian/zmian w systemie polskiej edukacji*. Wystąpienie, prof. dr hab. Zdzisławy Janiszewskiej-Nieścioruk z Uniwersytetu Zielonogórskiego podsumowało wcześniejsze refleksje i propozycje z różnych ośrodków akademickich w Polsce, w Czechach, Słowacji i Austrii.

Dopełnieniem tych podsumowań, a zarazem sprecyzowaniem założonych celów konferencji były obrady w dwóch sekcjach. Zagadnienia szczegółowe dotyczyły sytuacji dziecka w edukacji oraz kierunków przemian w edukacji dzieci.

W odczuciu wielu pedagogów, aktywnych i kreatywnych nauczycieli większość zaprezentowanego materiału pedagogicznego zarówno badawczego, jak i praktycznego odebrana została pozytywnie i inspirująco.

Myślę, że taki efekt konferencji jest budujący zarówno dla organizatorów, gospodarzy, jak też uczestników. W intelekcie ludzi odpowiedzialnych za pedagogikę dziecka pozostało przekonanie o konieczności ustawicznego zgłębiania wiedzy pedagogicznej, badań, innowacji (...).

Ponadto nasuwa się refleksja, że dwudniowy plan konferencji sprzyjał integracji środowiska pedagogów zainteresowanych wychowaniem przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Należy wyrazić uznanie dla Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego za bardzo dobrą organizację Konferencji, a pogratulować tym instytucjom regionalnym, które objęły konferencję swoim patronatem na czele z Prezydentem Miasta Zielona Góra. Dziękujemy.

Wystąpienia prelegentów